

บทคัดย่อภาษาไทย

โครงการวิจัยการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาศักยภาพอัญมณีและเครื่องประดับในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก คณะผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการพัฒนาโจทย์วิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาข้อมูลของอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 2. เพื่อสังเคราะห์การจัดการความรู้ อัญมณีและเครื่องประดับ 3. เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์อัญมณีและเครื่องประดับ 4. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายและสร้างนักวิจัยในชุมชน 5. เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ 6. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมและถ่ายทอดผลการศึกษาวิจัย โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การเสวนากลุ่ม การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การอบรมหลักสูตรการตลาด และการใช้ระบบฐานข้อมูล

ผลการดำเนินงานวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ ด้วยบริบทของอำเภอแม่สอด เศรษฐกิจในพื้นที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง จากแนวทางนโยบายการส่งเสริมให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชายแดน รวมทั้งความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและพหุวัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกัน จากการวิเคราะห์คณะผู้วิจัยสามารถสรุปวิสัยทัศน์ของกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ “ศูนย์กลางสร้างสรรค์เศรษฐกิจชุมชนการค้าอัญมณีและเครื่องประดับ 2566” พร้อมกับ 3 ยุทธศาสตร์ 1) ยกระดับกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ 2) พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน 3) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งภายในและต่างประเทศ กลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับส่งเสริมประสบการณ์การดำเนินธุรกิจมาอย่างยาวนานและถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง แต่ไม่มีการกระจายความรู้ซึ่งกันและกัน จึงไม่ก่อให้เกิดการไหลเวียนของกระบวนการจัดการความรู้ และยังคงไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจยกระดับไปสู่นวัตกรรม การรวมกลุ่มเครือข่ายที่ไม่เข้มแข็งเป็นจุดบอดสำคัญในการยกระดับกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับสู่องค์กรนวัตกรรม แนวทางการพัฒนานักวิจัยชุมชนควรส่งเสริมศักยภาพ เพื่อยกระดับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ระบบฐานข้อมูลดำเนินการพัฒนาและส่งมอบสู่สถาบันการศึกษาในพื้นที่โดยเชื่อมโยง และดำเนินการดูแลร่วมกับนักวิจัยชุมชนเพื่อให้เกิดการต่อยอดการพัฒนา และขั้นตอนสุดท้ายคณะผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมจากความต้องการของกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ โดยพัฒนาหลักสูตรการตลาด และอบรมการใช้ระบบฐานข้อมูล ผลการประเมินหลังอบรมผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับมีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น 100%

Abstract

In research project of building a strategic plan for capability development of community entrepreneur of gems and jewelry, Mae Sod district, Tak province, a research team has a guideline to develop research questions, which have objectives as following as; , 1) to study information of Mae Sod district, 2) to synthesize an area of knowledge management of gems and jewelry, 3) to manage a strategic plan of gems and jewelry, 4) to connect networks and build a local researcher, 5) to do data base of gems and jewelry, and 6) to advance a training course and transfer the research results to publics.

In accordance with research results, a research team concludes that in a context of Mae Sod district, local economics has been grown increasingly. As research results are summarized that in a context of Mea Sod district, economics of this area has been increased gradually in accordance with Thai government's policy formulation of maintenance in special economic zone, aiming value added of bordered economics. Significantly, Mae Sod has more abundance of natural resources as well as multi-culture, which different types of people have lived together.

In a term of analysis, a research team concludes to vision of community entrepreneur of gems and jewelry, which is "Creative Center of Community Entrepreneur for Gems and Jewelry Trade 2023". There are three strategies; 1) upgrading of community entrepreneur of gems and jewelry, 2) sustainable and strengthen development of community entrepreneur, and 3) increase competitive capability for domestic and foreign markets.

Furthermore, community entrepreneurs of gems and jewelry have gathered business experiences in very long time and transfer from previous generation to another generation. However, they have not distribute knowledge to other, affecting no circulation of knowledge management. From this time, they cannot spread on both business administration and upgrade themselves through innovation way.

In another item of building a local researcher, a research team emphasizes that she/he should be supported and advanced her/his capability in a term of continuous development for sustainability. Moreover, data base has been done and created completely, afterward, a research team delivers to local academic institution, where will connect with a local researcher and further progress the all for extension of development. In the last step, a research team produces a training course, which is by community entrepreneurs' real demand. It is a marketing course as well as at the same time, training for how to use data base. The evaluation result of all entrepreneurs is to increase their own knowledge in 100 percentage after the training finish.